

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 301
Din 21.06.2023

Dosar nr.: 100/2022

Petiția nr.: 939/08.02.2022

Petent(ă) [REDACTED]

Reclamat(ă): Colegiul Psihologilor din România prin reprezentant legal

Obiect: Excluderea din procesul electoral a unor categorii de psihologi de liberă practică în detrimentul celor care își desfășoară activitatea în cabinete autorizate

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1. [REDACTED] cu domiciliul în [REDACTED] Onești, Jud. Bacău

Numele, domiciliul, reședința sau sediul părții reclamate

2. Colegiul Psihologilor din România cu sediul în București [REDACTED], Sector 4, CIF 18102208 reprezentat legal prin președintele [REDACTED] și conventional prin [REDACTED] și Asociații SPARL, cu sediul în București [REDACTED], Sector 4

II. Citarea părților

3. În temeiul art. 20 alin(4) din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura legală de citare a părților.

4. Prin adresa nr. 1148/15.02.2022 a fost citată partea reclamată iar prin adresa nr. 939/15.02.2022 a fost citată petenta. Întrucât nu au fost de acord părțile pentru soluționarea cauzei prin procedură scrisă în contextul răspândirii virusului SARS-CoV-2 când ședințele de audieri au fost suspendate, Colegiul director a admis recitarea în prezenta cauză prin adresa nr. 2360/30.03.2022 au fost citate părțile pentru termenul stabilit în data de 26.04.2022, ora 11:30.

5. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

6. Petenta este angajată a Spitalului Municipal „Sf. Ierarh dr. Luca” Onești, Secția Psihiatrie, Compartimentul ATI/Îngrijiri Paliative, funcția Psiholog Clinician Specialist/principal conform CIM nr. 3132/05.12.2005.

CONSILIUL NAȚIONAL
pentru **COMBATEREA**
DISCRIMINĂRII

Plăța Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

7. Petenta a constatat faptul că o întreagă categorie de psihologi cu drept de liberă practică, membri activi și cotizanți ai Colegiului Psihologilor din România este exclusă din procesul electoral pentru alegerea forurilor de conducere la nivelul Colegiului Psihologilor din România.
8. La momentul actual, pot participa la acest procesul electoral pentru alegerea forurilor de conducere doar categoria psihologilor care activează în „cabinete individuale de psihologie, cabinete asociate și societăți civile”.
9. În fapt, din anexele necesare depunerii candidaturilor a fost eliminată categoria „*psihologi cu drept de liberă practică ce își desfășoară activitatea în temeiul unor contracte de muncă*”, așa cum precizează în art. 6, respectiv art. 13 (1) din Legea 213/2004, respectiv psihologii angajați în instituțiile statului, acestora nefiindu-le permis să își poată depune candidatura, cu toate că își exercită legal profesia și au dreptul de a alege și de a fi aleși în forurile de conducere ale Colegiului Psihologilor din România.
10. Petenta menționează că și psihologii salariați în instituțiile statului plătesc aceleași cotizații și taxe, îndeplinesc aceleași condiții de formare profesională continuă, aceleași condiții de funcționare metodologică, respectă aceleași legi, reguli și regulamente ca și colegii din practica privată.
11. Partea vătămată consideră că, prin această eliminare a dreptului de a depune candidatura și de a fi ales, nu este recunoscută forma legală de exercitare a profesiei reglementată de Legea 213/2004 prin articolele amintite, dar și prin Hotărârea 1/2006, privind constituirea, declararea, înregistrarea și funcționarea cabinetelor individuale, cabinetelor asociate, societăților civile profesionale de psihologie, precum și exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică în sectorul public sau privat, în regim salarial art. 32 -35.
12. Depunerea acestor candidaturi s-a putut face până la data de 16.02.2022.
13. Petenta a depus la dosar tipizate ale Colegiului Psihologilor din România privind:
„Cerere de depunere a Candidaturii pentru un Mandat de Membru în Comisia de Deontologie și Disciplină a Comitetului Director (Anexa 1g)”, „Cerere de depunere a Candidaturii pentru un Mandat de Președinte al Colegiului Psihologilor (Anexa 1d)”, „Cerere de depunere a Candidaturii pentru un Mandat de Membru într-o Comisie Aplicativă a Comitetului Director (Anexa 1e)”, „Cerere de depunere a Candidaturii pentru un Mandat de Membru în Comisia de Metodologie a Comitetului Director(1f)”, „Cerere de depunere a Candidaturii pentru un Mandat de Președinte Filială Teritorială (Anexa 1a)”.
14. Prin adresa înregistrată la CNCD sub nr. 1704/07.03.2022 petenta face mențiunea că în urma unei întâlniri de urgență a Consiliului Colegiului, acesta a adoptat o completare a Anexelor 1a)-g) din procedura de alegeri, anexe care permiteau și candidatura psihologilor angajați. Însă la publicarea pe site-ul CPR-ului a acestui nou set de formulare, petenta a constatat că eroarea a fost doar parțial corectată, în sensul în care li se permite să candideze doar colegilor salariați din structuri, aici fiind vorba mai ales de cei din structurile militare, dar nu și salariaților, respectiv cazul psihologilor ce activează în cadrul sistemului sanitar sau de protecție a copilului din România.
15. Petenta menționează că, în baza prevederilor legale, a depus candidatura la toate filialele din țară, respectiv un număr de 28 de filiale și a primit invalidări ale candidaturii de la un număr de 14 filiale.

Sușinerile părții reclamate

16. Potrivit dispozițiilor art. 6 din Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România (denumită în continuare Legea nr. 213/2004-anexa 1): „Art. 6 *Exercitarea profesiei de psiholog se desfășoară: a) în sectorul privat, în regim salarial, sau independent cu drept de liberă practică, potrivit dispozițiilor prezentei legi și ale altor reglementări și acte normative în instituției respective.*” b) *în sectorul public, în care psihologii au, după caz, statutul de funcționar public, cadru didactic și alte funcții, potrivit prevederilor legilor speciale și regulamentelor sau statutelor instituției respective*”.

17. Totodată partea reclamată susține că, art. 13 din Legea nr. 213/2004 prevede că: „(1) *Pentru exercitarea profesiei, psihologii cu drept de liberă practică pot înființa, la alegere, potrivit legii, cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau își pot desfășura activitatea în temeiul unor contracte de muncă, potrivit legii.* (2) *Indiferent de forma de exercitare a profesiei, psihologii cu drept de liberă practică pot angaja salariați, în condițiile legii.*”

18. Partea reclamată, potrivit prevederilor legale, consideră că psihologul cu drept de liberă practică își poate desfășura activitatea profesională numai în următoarele forme de exercitare a profesiei de psiholog: cabinet individual de psihologie, în calitate de titular sau salariat, cabinete asociate de psihologie, în calitate de titular sau salariat, societate civilă profesională de psihologie, în calitate de titular sau salariat sau structură de psihologie, în calitate de salariat.

19. Referitor la criteriile de alegere ale forului de conducere ale Colegiului Psihologilor din România, reclamatul susține că psihologul candidat trebuie să își desfășoare activitatea în condițiile legii (în condițiile prevăzute de dispozițiile Legii nr. 213/2004 coroborate cu cele ale Hotărârii nr. 1/2006), respectiv în una dintre următoarele forme de exercitare a profesiei de psiholog: (i) cabinet individual de psihologie, în calitate de titular sau salariat, (ii) cabinete asociate de psihologie, în calitate de titular sau salariat, (iii) societate civilă profesională de psihologie, în calitate de titular sau salariat sau (iv) structură de psihologie, în calitate de salariat.

20. În ceea ce privește candidatura depusă de către petentă, reclamatul arată prin intermediul corespondentei electronice din data de 16.02.2022 (anexa 7), aceasta și-a depus candidatura la toate filialele teritoriale ale Colegiului Psihologilor din România. În cuprinsul declarației de asumare a candidaturii, petenta a bifat câmpul aferent îndeplinirii condiției prevăzute de dispozițiile art. 27 lit. b) din Procedura de alegeri, făcând mențiunea potrivit căreia aceasta își desfășoară activitatea în calitate de „salariat în cadrul sistemului public de sănătate, cf. Art. 6 (b), Legea nr. 213/2004”

21. Urmare a analizei cererilor formulate, candidatura petentei a primit rezoluția „INVALIDAT” din partea tuturor comitetelor filialelor teritoriale ale Colegiului Psihologilor din România, motivat de faptul că nu este îndeplinită condiția prevăzută de dispozițiile art. 27 lit. b) din Procedura de alegeri, întrucât petenta nu își desfășoară activitatea de psiholog cu drept de liberă practică în calitate de salariat nici în cadrul unei forme independente de exercitare a profesiei de psiholog și nici în cadrul unei structuri de psihologie.

22. Urmare a rezoluțiilor anterior menționate, petenta a formulat o serie de plângeri împotriva hotărârilor comitetelor filialelor teritoriale ale Colegiului Psihologilor din România, prin care s-

a decis invalidarea candidaturii acesteia pentru un mandat de membru într-o comisie aplicativă a Comitetului director, pentru specialitatea psihologie clinică, mandatul 2022 -2026.

23. Plângerile formulate de patentă au fost respinse în totalitate de către Comisia de alegeri a Colegiului Psihologilor din România, care a apreciat că aceasta nu îndeplinește condiția prevăzută de dispozițiile art. 27 lit. b) din Procedura de alegeri întrucât nu își desfășoară activitatea de psiholog cu drept de liberă practică în calitate de salariat nici în cadrul unei forme independente de exercitare a profesiei de psiholog și nici în cadrul unei structuri de psihologie (anexa 10).

IV. Motivele de fapt și de drept

24. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1 alin. (3) - Statul român

„(3) România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”

Art. 4. alin. (2) - Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni

„(2) România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.”

Art. 16 - Egalitatea în drepturi

„(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.”

O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Art. 2 (1) „În prezenta ordonanță, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex sau orientare sexuală, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică

Art. 6 „Exercitarea profesiei de psiholog se desfășoară: a) în sectorul privat, în regim salarial, sau independent cu drept de liberă practică, potrivit dispozițiilor prezentei legi și ale altor reglementări și acte normative în instituției respective.” b) în sectorul public, în care psihologii au, după caz, statutul de funcționar public, cadru didactic și alte funcții, potrivit prevederilor legilor speciale și regulamentelor sau statutelor instituției respective”.

Art. 13 (1) Pentru exercitarea profesiei, psihologii cu drept de liberă practică pot înființa, la alegere, potrivit legii, cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau

CONSILIUL NAȚIONAL
pentru COMBATEREA
DISCRIMINĂRII

Plăța Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1. București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

își pot desfășura activitatea în temeiul unor contracte de muncă, potrivit legii. (2) Indiferent de forma de exercitare a profesiei, psihologii cu drept de liberă practică pot angaja salariați, în condițiile legii.”

25. Colegiul director reține spre analiză respingerea candidaturii depusă de petentă pentru o funcție în forul de conducere ale Colegiului Psihologilor din România.

Principiile de analiză aplicate în prezenta speță

26. Curtea Constituțională statuat în mod constat că „*principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale*”.¹

27. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:

- **la situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,

- **la situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”² în această situație.

28. Suntem în prezența unei posibile discriminări directe:

- o persoană este tratată în mod nefavorabil;

- prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară;

- iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „*criteriului protejat*”.

29. Pentru existența discriminării directe trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții:³

- existența unui tratament diferențiat manifestat prin: orice deosebire, excludere, restricție sau preferință;

- existența unui criteriu de discriminare;

- existența unui raport de cauzalitate între criteriul de discriminare și tratamentul diferențiat;

- tratamentul diferențiat trebuie să aibă ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea, folosinței sau exercitării în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a unui drept recunoscut de lege;

- existența unor persoane sau situații aflate în poziții comparabile.

30. În conformitate cu jurisprudența CEDO în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat, prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și

¹ Decizia nr. 349/2001, M.Of. nr. 240/2002

² Decizia nr. 312/2001, M.Of. nr. 99/2002, Decizia nr. 82/2002, M.Of. nr. 261/2002

³ Art. 2 alin. (1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, modificată și republicată.

CONSILIUL NAȚIONAL
pentru **COMBATerea**
DISCRIMINĂRII

Plăța Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

Scalambrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

31. Colegiul director analizează dacă petentei i s-a încălcat dreptul de a candida la o funcție de conducere. În urma analizării dosarului de candidat, partea reclamată a respins dosarul petentei motivând că nu este îndeplinită condiția prevăzută de dispozițiile art. 27 lit. b) din Procedura de alegeri, întrucât petenta nu își desfășoară activitatea de psiholog cu drept de liberă practică în calitate de salariat nici în cadrul unei forme independente de exercitare a profesiei de psiholog și nici în cadrul unei structuri de psihologie.

32. În aceste condiții Colegiul director decide că petenta nu se află în situații comparabile cu angajații care activează cu formele cerute de lege pentru a candida la o funcție în forului de conducere ale Colegiului Psihologilor din România.

33. Astfel, pentru a candida la o funcție de conducere prima condiție primordială care trebuie îndeplinită este aceea de a desfășura activitatea în condițiile legii (în condițiile prevăzute de dispozițiile Legii nr. 213/2004 coroborate cu cele ale Hotărârii nr. 1/2006)

34. Colegiul director în urma analizării cumulative a tuturor condițiilor prevăzute de O.G. 137/2000, republicată din perspectiva existenței discriminării directe conform art. 2 alin. (1) aceasta nu este întrunită, întrucât nu există situații comparabile.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. (1) O.G. 137/2000, republicată, nu există situații comparabile.
2. O copie a hotărârii se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

**CONSILIUL NAȚIONAL
pentru COMBATEREA
DISCRIMINĂRII**

Piața Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU - COSMIN - Membru

Data redactării: 10.08.2023

Redactată și motivată: ACF/AA

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

**CONSILIUL NATIONAL
pentru COMBATerea
DISCRIMINĂRII**

Plata Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro